

ZBOROVANJA**Izredni kongres Mednarodne geografske zveze**

Pariz, Francija, 18.–22. 7. 2022

Mednarodna geografska zveza (IGU) v letu 2022 obeležuje 100. obletnico svojega delovanja. Ustanovljena je bila v Bruslju leta 1922, v stoletnem obdobju pa jo je vodilo 26 predsednikov. V počastitev tega dogodka je bil letos v Parizu organiziran izredni kongres, ki so ga organizatorji naslovili Čas za geografje.

Na kongres se je prijavilo prek 2500 udeležencev. V petih dneh so predavanja potekala v 22 časovnih oknih vzporednih sekcij brez vmesnih odmorov za kosilo. V posameznih terminih je potekalo tudi več kot 30 predavanj hkrati. Zanimivo je, da so bile vzporedne sekcije tudi v času uvodne in zaključne slovesnosti ter v času okroglih miz in vabljenih plenarnih predavanj.

Mednarodna geografska zveza vsako leto nagradi eno izmed svojih komisij, predstavnik te komisije ima pravico do plenarnega predavanja na kongresu. Ker pretekli kongres v Carigradu ni bil izveden v živo, so bila tokrat v Parizu kar štiri tovrstna predavanja. Poleg predavanj je bilo v okviru kongresa več srečanj komisij in regionalnih združenj, srečanje generalne skupščine, filmski festival ter več ekskurzij in drugih prireditiv. Vsebinsko na kongresih Mednarodne geografske zveze močno prevladujejo družbenogeografske vsebine, delež predavanj s področja fizične geografije je bil tudi v Parizu zelo nizek, trend, ki ga na kongresih Mednarodne geografske zveze opazujemo že dalj časa. Kljub velikemu številu prijavljenih je kar nekaj predavanj odpadlo, saj predvsem kitajski udeleženci zaradi strogih pandemičnih ukrepov praviloma niso mogli zapustiti svoje države. Zaradi premajhnega zanimanja so odpadle tudi najavljene pred- in pokongresne ekskurzije, izvedene so bile le poldnevne v času kongresa.

MATJAŽ GERŠIČ

Slika 1: Otvoritvena slovesnost je potekala v prostorih Inštituta za oceanografijo.

MATJAZ GERŠIČ

Slika 2: Del slovenske delegacije.

MATJAZ GERŠIČ

Slika 3: Slovesen sprejem je za geografke in geografе pripravila tudi županja petega pariškega okrožja.

Slika 4: Slovenska geografija je v prvih stotih letih zgodovine IGU-ja pustila pečat tudi z organizacijo regionalne konference v Kopru leta 2019.

Na sklepni slovesnosti so tradicionalno razglašeni nosilci medalj geografske olimpijade, ki je potekala pred kongresom, tokrat le na daljavo. Slovenski dijaki so prejeli po eno srebrno in bronasto medaljo.

Slovensko geografijo je na kongresu zastopalo osem udeležencev, Matej Gabrovec, Matjaž Geršič, Janez Nared, Katarina Polajnar Horvat, Daniela Ribeiro, Aleš Smrekar, Matija Zorn (vsi ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika; slika 2) in Miha Koderman (Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije). Vsi omenjeni udeleženci so na kongresu aktivno sodelovali, bodisi s predstavitvami svojega raziskovalnega dela ali pa kot predsedujoči posameznim komisijam z vodenjem sekcij.

Na zasedanju generalne skupščine je bilo predstavljenih nekaj organizacijskih sprememb delovanja IGU-ja, na sklepni slovesnosti pa sta bila predstavljena naslednja kongresa, 35., ki bo organiziran v Dublinu na Irskem leta 2024 in 36., ki ga bo gostilo avstralsko mesto Melbourne.

Omeniti velja, da tudi Zveza geografov Slovenije, ki je članica IGU-ja, v letu 2022 praznuje svojo 100. obletnico.

Matjaž Geršič, Matej Gabrovec

Konferenca Mednarodne zveze geomorfologov

Coimbra, Portugalska, 12.–16. 9. 2022

Sredi septembra 2022 je bila v Coimabri na Portugalskem (sliki 1 in 2) organizirana Deseta mednarodna geomorfološka konferenca, ki je potekala pod okriljem Mednarodne zveze geomorfologov (IAG – *International Association of Geomorphologists*), samo organizacijo pa sta prevzela Oddelek za geografijo in turizem ter Študijsko središče za geografijo in prostorsko načrtovanje Univerze v Coimabri. Na konferenci, ki je gostila prek 500 udeležencev iz 46 držav, se je zvrstilo 24 znanstvenih sekcij, na katerih je bilo

predstavljanih okrog 380 referatov in prek 200 posterjev. Tematsko je prevladovalo pet področij (vsako z več kot 50 predstavitevami): fluvialna geomorfologija, geomorfološka dediščina z geoturizmom, geomorfološke nesreče, glacialna in periglacialna geomorfologija ter morska in obalna geomorfologija, kar je odraz trenutnih globalnih trendov geomorfoloških raziskav, zanimivo pa je bilo najmanj zanimanja za eksperimentalno geomorfologijo ter metode in tehnike v geomorfologiji, tj. področij, ki bi morali »vleči« razvoj vede.

MATIJA ZORN

Slika 1: Coimbra, univerzitetno mesto s približno 150.000 prebivalci, se lahko pohvali z najstarejšo portugalsko univerzo, katere začetki segajo na prelom iz 13. v 14. stoletja. Njene zgodovinske zgradbe so od leta 2013 del UNESCO-ve svetovne dediščine.

MATIJA ZORN

Slika 2: Konferenca je potekal v konferenčnem središču samostana svetega Frančiška v Coimbri.

Na konferenci je bilo precej številčno slovensko zastopstvo (13), med katerimi so bili predstavniki Geološkega zavoda Slovenije, Oddelka za geologijo Naravoslovnotehniške fakultete Univerze Ljubljani, Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, ZRC SAZU Inštituta za raziskovanje krasi in ZRC SAZU Geografskega inštituta Antona Melika. Skupaj smo imeli dvanajst predstavitev (9 predavanj in 3 posterje), s katerimi smo sodelovali v sedmih sekcijah: kraška geomorfologija (6 predstavitev),

MATIJA ZORN

Slika 3: Ena izmer medkonferenčnih ekskurzij je udeležence popeljala na območje UNESCO-vega Geoparka Arouca severno od Coimbre – relief v granitu v pogorju Serra de Montemuro (Pedro do Campo, 1150 m).

MATIJA ZORN

Slika 4: Geopark Arouca je znan tudi po najdišču velikanskih trilobitov, ki so razstavljeni v Muzeju in interpretacijskem centru trilobitov (Museu das trilobites – Centro de Interpretação Geológica de Canelas).

glacialna in periglacialna geomorfologija (1), gorska geomorfologija (1), oblike, procesi in pokrajinske spremembe (1), pobočni procesi in oblike (1), morska in obalna geomorfologija (1) ter geomorfološko kartiranje, GIS, daljinsko zaznavanje in modeliranje (1).

V sklopu konference je bilo organiziranih tudi več ekskurzij – ena pred-, tri med- (sliki 3 in 4) in tri pokonferenčne ekskurzije, pa tudi pokonferenčna geomorfološka šola za mlade znanstvenike. Geomorfološke šole z naslovom *Geomorphological changes in landscapes affected by fire: field and laboratory techniques for soil erosion analysis*, ki je potekala na Univerzi v Minhu, se je udeležila tudi sodelavka Geološkega zavoda Slovenije. Tematsko težišče je bila erozija prsti na požariščih gozdnih požarov.

Osrednje konference Mednarodne zveze geomorfofologov, kot je bila tokratna, potekajo vsaka štiri leta, a je bila tokratna izjema, saj bi morala potekati že leta 2021, a so jo zaradi pandemije Covida-19 prestavili za eno leto. Ker se na teh konferencah volijo tudi novi člani izvršilnega odbora IAG, je bil posledično članom odbora mandat podaljšan za eno leto. Na tokratni generalni skupščini IAG je bil za predsednika IAG v obdobju 2022–2026 izvoljen Indijec Sunil Kumar De, ki je na tem mestu zamenjal Italijana Maura Soldatija. Na skupščini so tudi sklenili, da bodo v mandatu novega izvršilnega odbora organizirane tri konference – dve regionalni konferenci v Kapadokiji v Turčiji (leta 2023) in Romuniji (leta 2023) ter osrednja konferenca v Christchurchu na Novi Zelandiji (leta 2026).

Izvlčki vseh predstavitev na konferenci so dostopni na spletni strani: <https://www.icg2022.eu/home.html>, več sekcij pa je napovedalo objave prispevkov v posebnih številkah geomorfološki revij *Geomorphology* (sekcije: oblike, procesi in pokrajinske spremembe, tektonska geomorfologija, kraška geomorfologija), *Geomorphologie: Reliefs, processus, environnement* (klimatska geomorfologija), *Zeitschrift für Geomorphologie* (tektonska geomorfologija, fluvialna geomorfologija), *Global and Planetary Change* (fluvialna geomorfologija), *Geosciences* (eolska geomorfologija) in *Earth Surface Dynamics* (planetarna geomorfologija).

Več o dejavnostih IAG si je mogoče prebrati na spletni strani združenja: <http://www.geomorph.org/>.
Matija Zorn

3. konferenca Združenja za regionalne študije za srednjo in vzhodno Evropo Leipzig, Nemčija, 14.–17. 9. 2022

Konferenca Združenja za regionalne študije (*Regional Studies Association* – RSA) za srednjo in vzhodno Evropo je bila tokrat tematsko osredotočena na globalne silnice razvoja, preobrazbo regij in na delitve, ki jih te spremembe povzročajo. Na dogodku smo se zbrali raziskovalci in odločevalci s področij ekonomske geografije, regionalne politike, politične geografije ter področij družbenih in kulturnih študij. Sodelavca ZRC SAZU Geografskega inštituta Antona Melika, David Bole in Maruša Goluža, sva na konferenci predstavila rezultate raziskave o preobrazbi malih industrijskih mest na primeru Idrije in Trbovelj (slika). Konferenca je bila izvrstna priložnost za promocijo raziskav, izmenjavo mnenj, povezovanje ter širitev in poglobitev razumevanja teoretskih izhodišč.

Prvi dan konference je bil razdeljen na terenski in konferenčni del. Začeli smo z ogledom Leipziga in spoznavanjem njegove zgodovine ali z ogledom stanovanjske soseske Grünau, tretje največje soseske v nekdanji socialistični Vzhodni Nemčiji zgrajene v obdobju Nemške demokratične republike. Sledil je uradni začetek konference. Program je bil razdeljen na številne tematske sklope predavanj, kot so zelena preobrazba regij, regionalni razvoj in delovanje akterjev (angleško *human agency*), problematika mladih, vloga infrastrukture v preobrazbi regij, preobrazba nekdanjih rudarskih območij, regionalni razvoj in politika, preobrazba mest in druge. Konferenca se je sklenila z razpravo o prepletenosti globalnih in »notranjih« regionalnih silnic preobrazbe regij ter o tem, kaj se lahko naučimo iz teh preobrazb.

Tematsko raznolika predavanja in hkrati močna zastopanost raziskovalcev, ki preučujejo sorodne vsebine, kažejo na aktualnost raziskovalnih tem in odpirajo možnosti za prihodnja sodelovanja. Kje

SWEN REICHHOLD

Slika: Predstavitev raziskave o preobrazbi malih industrijskih mest.

bo naslednja konferenca, posvečena srednji in vzhodni Evropi, za zdaj še ni znano. Z zanimanjem in veseljem pa že pričakujemo krovno letno konferenco Združenja za regionalne študije, ki bo junija 2023 v Ljubljani.

Maruša Goluža

Kras – stoletje znanstvenega navdiha

Beograd, Srbija, 23.–24. 9. 2022

Na beograjski Geografski fakulteti je konec septembra 2022 potekal posvet z naslovom »Kras – stoletje znanstvenega navdiha« (*Kras – vekovna naučna inspiracija*), ki je bil organiziran ob 60-letnici začetka pedagoškega in znanstvenega dela prof. dr. Dušana Gavrilovića, dolgoletnega predavatelja na Geografski fakulteti, ki je v drugi polovici 20. stoletja pustil trajen pečat pri preučevanju krasa v Srbiji. Dolga tradicija preučevanja krasa se je v Srbiji sicer začela pred 134 leti, ko je leta 1888 Jovan Cvijić začel s tovrstnimi raziskavami, prof. Gavrilovića pa lahko štejemo v tretjo generacijo srbskih geografov-krasoslovcev.

Posvet je organizirala omenjena fakulteta, na kateri so že v osemdesetih letih preteklega stoletja uvedli podiplomsko usmeritev Geografija krasa, ki sta se ji v zadnjem desetletju pridružila še posebna predmeta Speleologija na prvi in Geografija krasa na drugi bolonjski stopnji študija.

Prvi dan posveta se je zvrstilo blizu trideset predavanj z različnih krasoslovnih področij. Videti je bilo, kot da gre za srečanje krasoslovcev nekdanjih jugoslovanskih republik, saj so manjkali zgolj Hrvati. Posledično tudi ni bilo potrebe po uporabi angleškega jezika in so vse predstavitve potekale v srščini.

Na začetku smo spoznali prof. Gavrilovića kot geografa, krasoslovca in speleologa – med drugim je objavil srbsko kraško terminologijo (*Srpska kraška terminologija*, 1974), deloval na področju kraške hidrologije (*Problems of karst hydrology in Yugoslavia* (urednik), 1976) ter se posvečal koroziji (*Merenje intenziteta površinske korozije u krasu Srbije*, 1984), pečat pa je pustil tudi na pedagoškem področju

MATIJA ZORN

Slika 1: Rajkova jama (Rajkova pečina) pri Majdanpeku velja za najdaljšo jamo v Srbiji s prek 2300 m odkritih rogov, od katerih je približno 600 m dostopnih za turiste. Jamo je preučeval že Jovan Cvijić.

JURE TITČAR

Slika 2: Rudnik bakra v Majdanpeku. Rudnik ima dva večja odprta kopa – slika prikazuje manjši »Severni revir«, ki je po daljši osi dolg okrog 1900 m, po krajši 1100 m, višinska razlika med najvišjo in najnižjo točko pa je prek 300 m.

Slika 3: Geološki stolpec v interpretacijskem središču Narodnega parka Džerdap v Dolnjem Milanovcu. Narodni park (približno 640 km²) s širšim zaledjem (skupaj približno 1300 km²) je bil leta 2020 vključen v UNESCO-vo mrežo globalnih geoparkov.

s pripravo učnih gradiv za različne stopnje šolanja, na primer z učbenikom o regionalni geomorfologiji (*Regionalna geomorfologija*, 1978). Sledila je predstavitev obsežnega bibliografskega opusa Jovana Cvijića, posvečenega krasu, tej pa predstavitev o teorijah pretakanja podzemne kraške vode, speleogenezi in reliefno-hidroloških značilnostih večjih jam v Srbiji. V nadaljevanju smo med drugim spoznali datacije jamskih sedimentov v Makedoniji, glaciokras v Črni gori ter pojavnost krasa v izobraževalnem sistemu v Srbiji. Več predstavitev je bilo posvečenih biodiverziteti ter fosilnim in arheološkim ostankom v jamah Srbije kot tudi kaški geomorfološki dediščini in geoturizmu.

Posveta smo se udeležili trije Slovenci; poleg podpisanega še Mauro Hrvatin in Jure Tičar (vsi ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika), predstavili pa smo paleopodnebnе raziskave iz Jame v Dovčku na Gorjancih, sledenje voda, ki odtekajo s Triglavskega ledenika ter raziskave podledeniških karbonatnih sedimentov v jugovzhodnih Alpah.

Drugi dan posveta je sledila ekskurzija na kraško območje v vzhodni Srbiji, z glavnimi postanki: Kučevo (jama Ravništarka), Majdanpek (Rajkova jama) (sliki 1 in 2) in Dolnji Milanovac (središče za obiskovalce Narodnega parka Džerdap; slika 3).

Ob posvetu je izšel tudi zbornik z naslovom *Kras – vekovna naučna inspiracija* (2022; ISBN 978-86-6283-127-9), v katerem je objavljena večina prispevkov, ki so bili predstavljeni na posvetu.

Matija Zorn

16. bienalni simpozij Geografski informacijski sistemi v Sloveniji

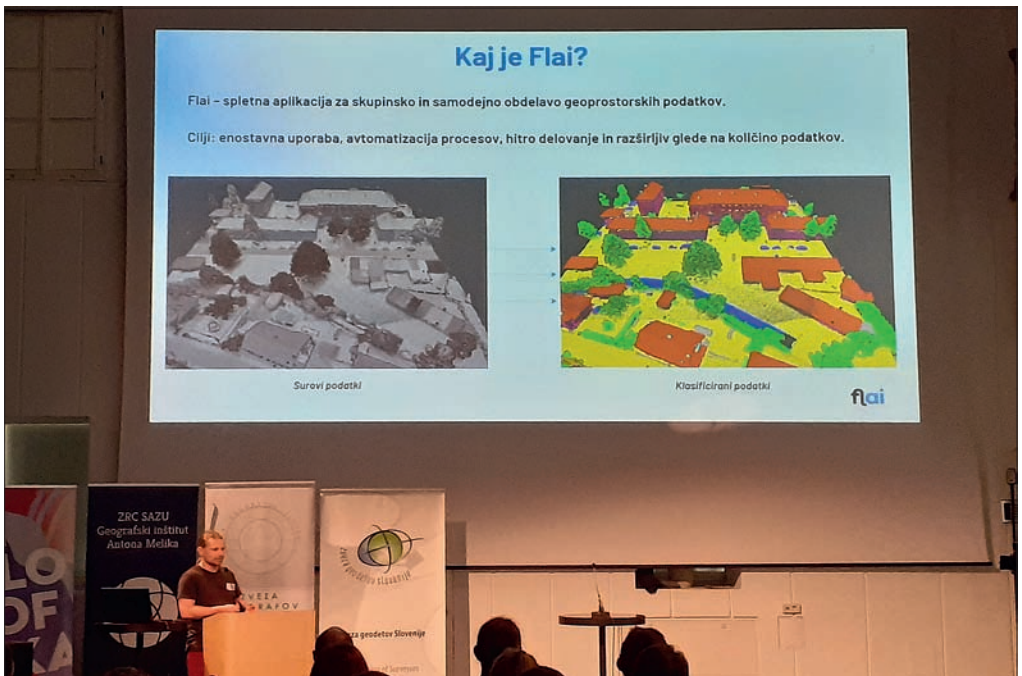
Ljubljana, 27. 9. 2022

Geografski inštitut Antona Melika Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti je v sodelovanju z Oddelkom za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Zvezo geografov Slovenije in Zvezo

IGOR LAPAJNE

Slika 1: Pozdravni nagovor Ota Lutharja, direktorja ZRC SAZU.

SPELA KONČ

Slika 2: Predavanje Klemna Čotarja na temo samodejne klasifikacije oblaka točk.

geodetov Slovenije organiziral 16. bienalni simpozij Geografski informacijski sistemi v Sloveniji z naslovom »Sedanjest in prihodnost«.

Dogodek je namenjen srečanju raziskovalcev, strokovnjakov, pedagogov, uporabnikov in proizvajalcev geografskih informacijskih sistemov iz cele Slovenije. Predstavili smo najnovejše stanje na tem področju, izmenjali izkušnje ter vzpostavili nove in utrdili že utečene strokovne vezi.

Na srečanju smo poseben poudarek posvetili tudi 30-letnici simpozija in pregledu razvoja geografskih informacijskih sistemov.

Zbrane udeležence so pred začetkom prve iz med treh sekcij nagovorili direktor ZRC SAZU Oto Luthar (slika 1), dekanja Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani Mojca Schlamberger Brezar, dekanja Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani Violeta Bokan Bosiljkov, predsednik Zveze geografov Slovenije Aleš Smrekar ter predsednik Zveze geodetov Slovenije Gregor Klemenčič.

Na dogodku so bile tri sekcije s po štirimi predavanji. Prvo sekcijo, ki je združevala raziskave bolj naravoslovnih vsebin, je vodil Drago Perko z ZRC SAZU Geografskega inštituta Antona Melika. Borut Vrščaj, Peter Kastelic in Janez Bergant so predstavili prispevek z naslovom »Modeliranje vodne erozije tal v Sloveniji«, Mateja Breg Valjavec, Rok Ciglič, Jure Tičar in Stanka Šebela prispevek z naslovom »Določanje geomorfoloških in hidrogeoloških povezav med vrtačami in jamo Polina peč s 3D laserskim skeniranjem«, Mateja Jemec Auflič, Gašper Bokal, Špela Kumelj, Anže Medved, Mojca Dolinar in Jernej Jež prispevek »Sezonski vpliv padavin na pojav plazenja do sredine 21. stoletja«, Špela Čonč, Urša Fležar, Lan Hočevar, Teresa Oliveira in Miha Krofel pa prispevek »Plenjenje evrazijskega risa (*Lynx lynx*) in mikrohabitatne reliefne značilnosti: primer analize morfometrije in morfologije vrtač kot lokacij uplenitev parkljarjev«.

Drugo sekcijo, v kateri so bile predstavljene bolj družbenogospodarske vsebine, je vodil Marko Krevs z Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Simon Koblar, Jernej Tiran, Nika Razpotnik Visković in Matej Gabrovec so predstavili prispevek z naslovom »Vpliv izbora metode na

SPELA ČONČ

Slika 3: Dobitnika nagrade Zlati kompas, Drago Perko in Marko Krevs, med rezanjem slavnostnih tort.

izračun dostopnosti postajališč javnega potniškega prometa«, Klemen Prah in Matjaž Knez prispevek »GIS kot orodje za analizo pokritosti Slovenije s polnilnimi postajami za električne avtomobile«, Tomaž Šturm in Niko Gaberc prispevek »Terenske meritve mobilnih omrežij 4G«, Boštjan Kop, Nataša Golobič, Eva Kolbl, Špela Jereb Planinšek, Jaka Klement, Sebastijan Nograšek, Jakub Adamec in Michal Polgár pa prispevek »Uporaba telematike in geografskih informacijskih sistemov v zavarovalništvu – primer mobilne aplikacije DRAJV«.

Tretjo sekcijo, v kateri so bile predstavljene vsebine s področja daljinskega zaznavanja, je vodila Mihaela Triglav Čekada z Geodetskega inštituta Slovenije in Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani. Alen Mangafić, Paolo Sivilotti in Klemen Lisjak so predstavili prispevek z naslovom »Uporaba satelitskih posnetkov za spremljanje vodnega potenciala v vinogradih«, Klemen Čotar in Jernej Nejc Dougan prispevek »Flai.ai – spletna aplikacija za samodejno klasifikacijo oblaka točk« (slika 2), Žiga Kokalj, Gašper Stegnar in Marko Kovač prispevek »Orientacije streh obstoječega stavbnega fonda v Sloveniji«, Aleš Marsetič in Urša Kanjir pa prispevek »Klasifikacija pokrovnosti z uporabo globokega učenja na časovnih vrstah podatkov PlanetScope«.

Na simpoziju se je zbralo prek 70 udeležencev, ki so po vsaki predstavitvi predavateljem postavili vprašanja. Simpozij smo zaključili s sklepom in podelitvijo nagrade Zlati kompas za 30-letno uspešno delo na področju geografskih informacijskih sistemov. Prejela sta jo Drago Perko in Marko Krevs (slika 3), ki sta edina sodelovala pri organizaciji vseh simpozijev od leta 1991 naprej. V tem času je v zbirki GIS v Sloveniji izšlo 16 monografij s skupno 425 poglavji, ki so jih pripravili strokovnjaki zelo različnih področij.

Mateja Breg Valjavec

Slovenski regionalni dnevi 2022

Ptuj, 13.–14. 10. 2022

Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT), Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Slovenski regionalno razvojni sklad in Združenje regionalnih razvojnih agencij so 13. in 14. oktobra 2022 organizirali simpozij Slovenski regionalni dnevi 2022, ki so tokrat potekali na temo sprememb kot priložnosti za regionalni razvoj. V zadnjih letih so nas kot družbo doletele številne spremembe, ki vplivajo na kakovost bivanja v regijah, zato smo te še posebej izpostavili. Še posebej se spreminjajo zdravstvene, energetske-podnebne in finančne razmere, ki vplivajo na splošen družbenoekonomski položaj regij, in temu so bili posvečeni letošnji slovenski regionalni dnevi.

Slovenske regionalne dneve 2022 so zaznamovali štiri tematski sklopi: nova finančna perspektiva (2021–2027), podatkovno odločanje in načrtovanje na regionalni ravni, spremembe kot priložnost za regionalni razvoj ter vloga in položaj mladih v regionalnem razvoju. Po nekaj letih so bili na vsakoletnem simpoziju ponovno prisotni govorniki iz tujine, in sicer Agnès Monfret iz Direktorata Evropske komisije za regionalno in mestno politiko ter Frank Schneider iz sekretariata Interreg programa Srednja Evropa.

Prvi dan je bilo izpostavljeno, da je Slovenija v pomembnem obdobju, ko se začenja izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027. Njen program bo temeljil na petih tematskih ciljih: digitalizaciji, zelenem prehodu, povezanosti, družbeni pravičnosti in boljšem sodelovanju med državljani. Predstavljen je bil proces priprave programskih izhodišč in okvir za rabo razpoložljivih sredstev. Svoje vidike so na to temo na okrogli mizi soočili predstavniki MGRT, Ministrstva za infrastrukturo, Ministrstva okolje in prostor, Službe za digitalno preobrazbo, Slovenskega regionalno razvojnega sklada in obeh kohezijskih regij.

Simpozij je izpostavil tudi vidike podatkovnega odločanja in načrtovanja na regionalni ravni. Za izhodišče v razpravo smo bili deležni treh predstavitev, kasneje med okroglo mizo pa so na to temo

sodelovali direktorji Statističnega urada Republike Slovenije, Nacionalnega inštituta za javno zdravje Republike Slovenije, Direktorata za regionalni razvoj in Direktorata za prostor, graditev in stanovanja, predstavnica AJPES-a ter naša stanovska kolega Janja Pečar iz Urada Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj ter Vane Urh iz Združenja regionalnih razvojnih agencij Slovenije.

Drugi dan sta se nam na simpoziju pridružila Matjaž Han, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo in dr. Aleksander Jevšek, vodja Službe vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, ki sta izpostavila pomembnejše mejnike pri izvajanju regionalne politike v zadnjem obdobju. Omenila sta primere dobrih praks in predstavila nekatere rešitve za izboljšanje izvajanja regionalne politike v Sloveniji.

V predzadnjem sklopu smo slišali predstavitev izbranih primerov, ki se v zadnjem času še posebej soočajo z večjimi spremembami, kot je področje digitalizacije in energetike. Za uvod v zadnji del smo prisluhnili predavanjem na temo mladih in njihovega položaja v regionalnem razvoju. Ob sklepni okrogli mizi so te vidike soočili predstavniki nekaterih mladinskih organizacij in podjetij, ki jih sestavljajo pretežno predstavniki mladih.

Med sklepi so organizatorji še posebej izpostavili:

- uspešen krizni odziv v času pandemije Covida-19 in prenos znanja v finančno perspektivo 2021–2027,
- prilagodljivost in prožnost za sodelovanje in povezovanje,
- potrebo po ustreznih in kakovostnih podatkih za spremljanje izzivov, kot so demografske spremembe, energetska kriza in digitalizacija,
- vključevanje mladih, kar je zahteven, a pomemben proces, ki spodbuja politike za regionalni razvoj.

Vane Urh

Meje znanosti – 10. simpozij raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene kariere Ljubljana, 10. 11. 2022

V Dvorani Zemljepisnega muzeja Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU na Gosposki ulici 16 je 10. novembra 2022 potekal jubilejni, 10. simpozij raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti s krovno temo Meje znanosti. Srečanje je namenjeno predvsem medsebojnemu spoznavanju, medgeneracijskemu in med inštitutskemu spletnju vezi, izmenjavi informacij, idej in ustvarjanju skupnosti mladih znanstvenic in znanstvenikov. Mladi raziskovalci ZRC SAZU, predstavniki Podiplomske šole ZRC SAZU in ostali zainteresirani smo se po dveh letih, ko smo se bili zaradi epidemioloških razmer primorani preseliti na splet, ponovno srečali v živo. Zbranim smo predstavili teme, ki se dotikajo meja znanosti z vidikov različnih disciplin in metodoloških pristopov. Simpozij je z uvodnim pozdravom odprl direktor ZRC SAZU, dr. Oto Luthar. Sledilo je osem predavanj, razdeljenih v tri sklope, druženje pa smo zaključili z ekskurzijo po izbranih arhivih ZRC SAZU.

Prvi sklop predavanj, ki ga je vodil Erik Logar (ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika), je zajemal predstavitev treh prispevkov. Naprej je Adam Gabrič (ZRC SAZU Inštitut za antropološke in prostorske študije) približal način delovanja metod nadzorovane klasifikacije. Za njim nas je Špela Čonč (ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika) seznanila z uporabo inovativne metode za zaznavanje vrtač kot lokacij uplenitev pri evrazijskem risu. Sklop je s predstavitvijo analize kakovosti vode na zasavskih vodotokih, ki niso vključeni v redni monitoring, sklenil Lenart Štaut (ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika).

Po odmoru za kavo je sledil drugi sklop treh predavanj, ki ga je vodila Ivana Maričič (ZRC SAZU Muzikološki inštitut). V tem sklopu nas je Anja Trobec (ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika) soočila z izzivi pri ocenjevanju stopnje samooskrbe s hrano na primeru slovenskih razvojnih regij. Sledil je Marko Senčar Mrdakovič (ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika), ki je na primeru mestnega jedra Kopra prikazal uporabo metodološkega orodja za etnografsko preučevanje javnega prostora (slika 11). Sklop je sklenil Erik Logar s predstavitvijo metode kvalitativne analize besedil s programom Atlas.ti.

ANJA TROBEC

Slika 1: Predstavitel Etnografsko raziskovanje javnega prostora: primer iz starega mestnega jedra Kopra (predstavil Marko Senčar Mrdakovič).

ANJA TROBEC

Slika 2: Oglad Zvočnega arhiva ZRC SAZU Glasbenonarodopisnega inštituta pod vodstvom dr. Draga Kuneja.

Po kosilu je sledil zadnji, tretji sklop predavanj, ki ga je vodil Marko Senčar Mrdakovič. Lucija Mandić (ZRC SAZU Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede) je orisala izgradnjo in sestavo Korpusa daljše slovenske pripovedne proze 1836–1918. Za konec je Zala Bezljaj (Pedagoški inštitut) predstavila pristop retorične analize argumentacije.

ZRC SAZU je s svojimi osemnajstimi inštituti tako prostorsko kot vsebinsko zelo razvejan zavod. Zato smo se organizatorji letošnjega simpozija odločili, da ga z ogledom izbranih zbirk, ki jih njegovi inštituti urejajo in hranijo v svojih prostorih, bolje spoznamo. Predavanjem je tako sledila ekskurzija po treh arhivih ZRC SAZU. Dr. Drago Kunej nas je s slikovitim vodstvom popeljal skozi Zvočni arhiv in v njem hranjeno gradivo ter nam predstavil studio ZRC SAZU Glasbenonarodopisnega inštituta (slika 2). Sodelavec ZRC SAZU Geografskega inštituta Antona Melika, dr. Primož Gašperič nam je skrbno predstavil kartografsko, slikovno in arhivsko geografsko gradivo, ki ga hranijo v Zemljepisnem muzeju. Simpozij smo sklenili z ogledom Slikovnega arhiva ZRC SAZU Inštituta za slovensko narodopisje, ki ga je izvedla Stanka Drnovšek.

Ponovno se je pokazalo, da so tovrstni dogodki odlična priložnost za integracijo mladih znanstvenikov in znanstvenic v raziskovalne procese, izmenjavo izkušenj in dobrih praks. Skupna ugotovitev organizatorjev simpozija je bila, da si želimo s tovrstnimi zborovanji nadaljevati tudi v prihodnje, jih programsko obogatiti in po možnosti ponovno organizirati v eni izmed raziskovalnih postaj ZRC SAZU zunaj Ljubljane.

Anja Trobec